

A HTMT HÍREI

Két nap alatt két magyar Nobel-díj

A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács 2023. október 13-án 17 órakor kezdődő rendezvényén az idei magyar Nobel-díjasokról lesz szó az újvidéki Tudósklubban. [...] A program keretében Pósa Mihály egyetemi tanár, az Újvidéki Egyetem Orvostudományi Kara Gyógyszerésztudományi Intézetének munkatársa és Fábri Galambos Izabella, az ÚE Orvostudományi Karának tanára tart előadást...” Forrás: VMAT.rs: [teljes cikk >](#)

KMAT Közgyűlés október 20-án

Tekintettel az Ukrajnában fennálló háborús helyzetre és hadiállapotra, a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács (KMAT) elnöksége legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy az elnökség (beleértve az elnök és alelnök) mandátumát meghosszabbítja egy évvel, így az idei közgyűlés rendes (nem választó) közgyűlés lesz, amely online platformon keresztül kerül megrendezésre. A közgyűlés időpontja: 2023. október 20., 14.00 óra...” Forrás: KMAT.ua: [teljes cikk >](#)

Az Orange-Nassau Rend tisztikeresztjével tüntették ki Vancsó Gyulát

A Twentei Egyetemről való búcsúztatásakor Vancsó Gyula fizikust, kutatóprofesszort, az MTA külső tagját a nemzetközi tudományos életben kifejtett munkájáért Vilmos Sándor holland király az Orange-Nassau Rend lovagrend tagjává avatta, tiszti fokozatban. A kitüntetést Sander Schelberg, Hengelo polgármestere adta át...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDSÁG

Videó: Több mint háromszáz ösztöndíjszerződést írtak alá Szabadkán

Több mint 300 vajdasági magyar egyetemista írta alá ösztöndíjszerződését a Magyar Nemzeti Tanács képviselőivel a Szabadkai Városházán. 288 felsőoktatási ösztöndíjat, továbbá 75 demonstrátori és 17 jogászösztöndíjat ítelt oda a Magyar Nemzeti Tanács a 2023-2024-es tanévben. A felsőoktatási ösztöndíj havi összege nettó 90–150 euró dinár ellenértéke, a demonstrátori ösztöndíj pedig 70-140 euró dinárellenértéke, míg a jogászösztöndíj nettó 100.000 forint dinár ellenértéke...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

Videó: A Magyar Nemzeti Tanács médiastratégia-tervezetének közvitája

Szabadkán, a Magyar Médiaházban tartotta meg a Magyar Nemzeti Tanács a Tájékoztatási és Médiafejlesztési stratégiája tervezetéről szóló első közvitát. Az MNT tagjain és képviselőin kívül a vajdasági magyar sajtó képviselői jelentek meg a rendezvényen. [...] A Magyar Nemzeti Tanács, mint választott testület, nyilván egy értékrendet is képvisel, ami magában foglalja az újságírás legfontosabb szakmai és etikai szabályait, ugyanakkor kibővül a kisebbségi lét, fennmaradás sajátos követelményeivel is...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Ecetfa invázió a Péterváradai váron

Az invazív növényfajok egyike, az úgynevezett ecetfa kívül belül tönkreteszik az újvidéki Péterváradai várat. [...] Leon Šurbanović, az „Ugrip” egyesülettől azt mondja, hogy a Péterváradai erőd összes sáncát megtámadták az ecetfák. Ha valamit nem tesznek, a sáncok szó szerint darabonként kidőlnek...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Sándor Zoltán Apátlanok című új kötetét mutatták be a szabadkai Népkör MMK-ban

Nemrég jelent meg Sándor Zoltán tizedik kötete, Apátlanok címmel, a zEtna Kiadó gondozásában, kedd este pedig könyvbemutatót tartottak a szabadkai Népkör MMK-ban. Az esten jelen volt maga a szerző, akivel Csík Mónika, a kötet lektora és Beszédes István, a zEtna Kiadó szerkesztője beszélgetett. [...] Az Apátlanok alcíme Vallomások, a benne szereplő elbeszélések pedig első

személyben íródtak. Ennek kapcsán fogalmazódott meg a kérdés, hogy Sándor Zoltán mit tart leginkább szem előtt egy kötet összeállításánál Számomra nagyon fontos az, hogy végül egy teljességet képezzen...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Ismertető: Irodalomelméleti barangolások

Bálint Sándor Tengernyi illúzió, mely a vánszorgó létezését élni érdemessé teszi címet viselő kötete recenziók, esszék, tanulmányok füzére. A kisoroszi születésű szerző – az irodalomtudományok magisztere, publicista – tollából a beszédes témákat felütő, A közös sors felelőssége, a Gyerek híján nincs iskola valamint a Lélekharang című kötetek után most, e gyűjteménynek köszönhetően irodalomelméleti barangolásokat tehetünk a (jugoszláviai) magyar irodalom, továbbá a világirodalom területén...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Hat új filmet mutatnak be a vajdasági magyar mozgóképnapja alkalmából

Hat filmet, köztük két dokumentumfilmet és négy kisjátékfilmet láthat a közönség a vajdasági magyar mozgóképnapja alkalmából szervezett fesztiválon hat településen, október 12-ig. A Vajdasági Magyar Filmek Fesztiválját Szabadkán, Zentán, Topolyán, Magyarkanizsán, Zomborban és Újvidéken szervezik meg. [...] A magyarkanizsai Iván Attilát kérdeztük, mint szervezőt, hogy milyen a filmgyártás mai helyzete és a vajdasági vonatkozású filmek mekkora népszerűségnek örvendenek. [...] Az érdeklődő közönség ez alatt a 2-3 nap alatt megismerkedhet a legújabb, vajdasági magyar alkotók által készített filmekkel. A filmekre a belépés díjtalan...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Első díjas Lavro Ferenc 42/44 a Vajdaságban című filmje

Kiosztották a XIX. Göcsej Filmszemle díjait. A hagyományokhoz híven az egész napos filmvetítést követően négy kategóriában adták át a legjobbaknak a plaketteket a régi-új helyszínen, a programot szervező Zalaegerszegi Televízió és Rádió stúdiójában. Dokumentumfilm kategóriában első helyen végzett Lavro Ferenc 42/44 a Vajdaságban című filmje...” Forrás: [Szmsz.press: teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

„Az én Burgenlandom társasjáték“ a népcsoportok nyelvén

További iskolatípusokra is kiterjesztik a savanyúkúti általános iskola által a „100 éves Burgenland“ jubileumi év során az Oktatási Igazgatósággal közösen fejlesztett „Az én Burgenlandom“ című társasjátékot. Külön kártyakészlet jelent meg burgenlandi horvát, magyar és roma nyelven, mely már elérhető a kétnyelvű oktatási intézmények számára. A játék különlegessége, hogy minden iskola a saját régiójához igazíthatja a játékot, és önállóan alakíthatja ki a kérdéseket is. [...] A burgenlandi könyvtárak tíz társasjátékot kapnak, amelyek minden helyszínen bárki számára játszhatóak...” Forrás: [Volksgruppen.at: teljes cikk >](#)

Lapszemle: Megjelent a Bécsi Napló idei 5. száma

Gazdag tartalommal, változatos témákkal jelent meg a Bécsi Napló idei szeptemberi-októberi 5. száma. [...] Másréti Kató Zoltán Lélegeztetőgépen című írása a nyugati magyar diaszpóra helyzetét elemzi, különös tekintettel az anyaország támogatására, annak nélkülözhetetlen előnyeire, de egyben veszélyeire is. [...] A Pázmáneum negyedik centenáriuma című tudósítás a híres bécsi intézmény történetét és jelentőségét hangsúlyozza. Beszámolót közölnek a Középburgenlandi Magyar Kultúregyesület húszéves tevékenységéről. Fetes Kata részletes interjút készített Méhes Mártonnal, a Collegium Hungaricum igazgatójával, aki már másodízben vezeti a híres bécsi intézményt. [...] Jobb idők várhatnak ránk címmel készült interjú Schuster Rudolf-fal, Szlovákia egykori államelnökével, aki reális képet fest a felvidéki magyar-szlovák viszonyról, felvillantja saját gyermekkorát és reménykeltőnek ítéli meg a két nép jövőbeni együttélését. [...] Czellar Judit a genfi magyar élet legkiemelkedőbb történéseit fogalmazta meg...” Forrás: [Becsinaplo.eu: teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Dobronak Községi MÖNK ülése

Varga Edit, a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsának elnöke a testület ülésén az idei féléves munkabeszámolóban arról tájékoztatta a tanácsot, hogy a tervezett programok újabbakkal bővültek. A Dobronak Községi MÖNK továbbra is támogatja az egyetemistákat, akik valamilyen szinten tanulják a magyar nyelvet és aktívan részt vesznek a nemzeti ség rendezvényein. [...] A Dobronaki KÁI 2023/2024-es nemzetiségi programját a tanács értékesnek és gazdagnak találta. Az iskolának

84 tanulója van, közülük 33-an tanulják a magyar nyelvet anyanyelvi szinten, ami alacsony aránynak számít, így az iskolának és a közösségnek a helyzettel aktívabban kell foglalkoznia...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

Muravidéki előadó a Magyar Szemiotikai Társaság konferenciáján

Magyar Szemiotikai Társaság október 6-a és 8-a között tartotta meg Egerben a Dobó István Vármúzeumban és az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen a 22. nemzetközi Semiotica Agriensis konferenciát. [...] A nyomtatott könyv szemiotikája címmel, amelyen Zágorec-Csuka Judit, a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja a Gondolatok Kultsár György „Az halálra való készületről rövid tanóság” címmel tartott előadást...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Megemlékezés és koszorúzás

A Szlovéniában élő magyarok október 6-a, az aradi vértanúk emléknapja tiszteletére Magyarország Ljubljana-i Nagykövetsége és a József Attila Magyar Kultúregyesület szervezésében hagyományosan megemlékezést tartottak a ljubljana-i vár udvarán. [...] A Muravidéki Magyar Rádió Kisebbségben című műsorában a ljubljana-i várban szervezett, Batthyányi megemlékezés mellett az olasz és a magyar őshonos nemzeti közösség oktatási és nevelési külön törvényének módosításáról is szó volt...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Pál Péter és a világ vége

Az Udvari Kamaraszínház értelmezésében jött el a világ vége Lendvára is... Pontosabban a korabeli magyar világ vége. Mert Trianon és az utána következő kuszaság felért egy világ végével a Kárpát-medencében. A péntek esti előadás hozzáadott értékét pedig Pál Péter lendvai színpadi játéka nyújtotta...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Múltidőző: Propaganda és kisebbségvédelem 1948-ban

A második világháború utáni egypártrendszer hatalomgyakorlását, a felmerülő fontosabb társadalmi kérdések és problémák lényegét jól tükrözik a kommunista párt éves – járási és köztársasági szintű – konferenciáin lefolytatott viták. Az 1948-as esztendőben a Szlovén Kommunista Párt alsólendvai járási szervezete éves konferenciájára október 24-én került sor, amelyen a helyi szervezetekből 61 járási küldött vett részt. Közülük 55 férfi és 6 nő, nemzetiségi megosztottság szerint pedig 49 szlovén, 11 horvát és mindössze 1 magyar nemzetiségű személy volt, Vljaj Lajos költő személyében. [...] A magyar nemzetiségű párttagok aránya kellemetlen volt a járási vezetőknek, emiatt az átlagosnál intenzívebb toborzást javasoltak a magyar nemzeti közösség körében. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületi tagjának írása...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Iohannis Budapesten: Románia támogatja az etnikai megkülönböztetéstől mentes magyar beruházásokat

A Magyarország és Románia közötti gazdasági együttműködésről, a nemzeti kisebbségekről és Románia schengeni csatlakozásának támogatásáról is szó volt a szerdai budapesti román-magyar elnöki találkozón. [...] A román fél álláspontja az, hogy a projekteket közös érdekek mentén kell kidolgozni, úgy, hogy azok az etnikai alapon történő megkülönböztetéstől mentesek legyenek, és ne korlátozódnak Románia egyes részeire...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Nemet mondott a képviselőház a Moldovával való egyesülésre

A képviselőház szerdán elutasította Diana Șoșoacă független szenátor két törvénytervezetét. Az egyik tervezet Románia egyesülését szorgalmazta a Moldovai Köztársasággal. A másik a Románia és Ukrajna közötti jószomszédi kapcsolatokról és együttműködésről szóló szerződést ratifikáló 1997/129-es törvényt módosítaná, úgy, hogy követeli Románia történelmi területeinek, nevezetesen Bukovina északi részének, Herta és Budzsák tartománynak, a történelmi Máramarosnak és a Kígyó-szigetnek Romániához való visszacsatolását. A végső szó minkét esetben a szenátusé...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Becsengettek a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen is

Hetvenhetedik tanévét kezdte el október másodikán a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem. A felsőoktatási intézményben számos szakon – mint például színészet, bábszínészet, koreográfia, média, zene vagy teatrológia – folyik képzés. Az idei tanévben 53 új diák kezdte meg tanulmányait. [...] Az összes hely betelt, ami hatalmas eredmény, különösen annak tekintetében, hogy más felsőoktatási intézményekben diákihiánnyal küszködnek, mondta lapunknak Kós Anna egyetemi tanár, az egyetem dékánja...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Legfelsőbb bíróság: Megalapozott volt Tőkés László állami kitüntetésének visszavonása

Jogerősen elutasította szerdán a legfelsőbb bíróság Tőkés László fellebbezését a volt püspök állami kitüntetését visszavonó elnöki rendelet megsemmisítése ügyében. A volt püspök és európai parlamenti képviselő azután fordult a bírósághoz, hogy Klaus Iohannis államfő 2016 márciusában visszavonta a Románia Csillaga érdemrendet, amit az 1989-es temesvári forradalom kiobbantásában játszott szerepéért kapott Traian Băsescu államfőtől. A becsületbíróság azért javasolta Tőkés László kitüntetésének visszavonását, mert 2013-ban Tusványoson arra kérte Orbán Viktor kormányfőt, hogy Magyarország vállaljon „védhatalmi” szerepet Erdély érdekében, ahogyan Ausztria tette Dél-Tirol esetében...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Nem óhajtott politikai disputákba keveredni a Kolozs megyei műemlékvédelem

Kedvezően véleményezte a Kolozs megyei műemlékvédelmi bizottság az arra vonatkozó tervet, hogy Emil Racoviță román barlangkutató és biológus mellszobrát helyezték – vissza – talapzatra, akárcsak az Erdélyi iskola nevezetű szoborcsoport alakjait, amelyeket a Farkas utca térrendezési munkálatai nyomán helyeztek az utca szintjére. Mint ismeretes, főleg a Făclia román napilap nacionalista felhangú cikkei élénk vitákat váltottak ki, hogy az erdélyi román felvilágosodás képviselőit ábrázoló szobrokat levették a talapzatról. [...] Virgil Pop műépítész, egyetemi tanár, a megyei műemlékvédelmi bizottság főtanácsosa érdeklődésünkre a kiadott véleményezések kontextusát is elmagyarázta...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: A Korunk-vita következtetéseit vontuk le a Transtelex Dialógon

Szinte minden államhatalmi propagandára jellemző, hogy a „mi” és „ők” közötti feszültség növeléséből él. Mondhatnánk, hogy ez a definíciója: etnikai, vallási vagy ideológiai vonalak mentén osztja fel a társadalmat „mi”-re és „ők”-re, és igyekszik megszüntetni a két csoport közötti átjárások, konstruktív eszmecserék lehetőségét. [...] Balázs Imre József, a Korunk főszerkesztő-helyettese: „A világunk kétfelé szakadtsága kezdte felszámolni azokat a helyeket, ahol a párbeszédképes felek egyáltalán szóba állhatnak. Én azt gondolom, hogy ezt a Korunk továbbra is szeretné vállalni.” [...] Németh György válasza a Transtelexen zajló Korunk-vitában megfogalmazott kritikákra: [...] Sajnálatomra nem kaptam meghívást vitára...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Publicisztika: „Magyarellenességet gerjesztenek az orosz, a szlovák és román történelemtankönyvek is”

Megszólalt a héten a HVG friss számában Riba István, a hetilap kisebbségpolitikai szakértője, [...] aki annak nézett utána, hogy miként vélekednek rólunk, magyarokról egyes, a mai Magyarhonnal szomszédos ország iskoláiban használatos história tankönyvek. [...] A horvátok például nem a magyarok rovására próbálják nemzetképüket alakítani. [...] A horvátokkal ellentétben a szlovák történetírás és vele a tankönyvek is, szembemelve a tényekkel, nem akarnak tudomást venni arról, hogy a Felföld, a Magyar Királyságnak önállósággal soha nem rendelkező része volt, [...] olyan fejezetcímek is szerepelnek, mint „Szlovákia az őskorban” vagy „Szlovákia Luxemburgi Zsigmond idején”, ami eleve képtelenség. [...] „A románok teljesen más szemszögből közelítik meg a magyarokhoz való viszonyt. Szerintük Erdély már a dákoromán korszak óta román föld, oda a magyarok csak betelepültek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Murádin János történész az Erdélyből elhurcoltakról szóló új könyvéről

A kolozsvári történész frissen megjelent, Felejtésre ítélve – Erdélyi magyar civilek szovjet fogságban (1944–1953) című kötetét szerdán mutatatták be a kincses városban. [...] Murádin János Kristóf egyetemi docent, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kolozsvári kara Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszékének vezetőjét, az MTA külső köztestületének tagját a frissen napvilágot látott kötetéről és több évtizedes történészi kutatómunkájáról is kérdeztük. [...] „Korunk egyik legnagyobb történészi feladata elsősorban itt, Közép-Európában, hogy megkíséreljük azt, hogy apáink, nagyapáink fogságának felejtésre ítélt története visszaépüljön a társadalom kollektív emlékezetébe”. [...] Igaz ugyan, hogy az elfogottak csak kb. 1,5 százalékát alkották a teljes akkori erdélyi magyarságnak, mégis, mivel elsősorban fiatal fiúk és férfiak voltak, elvitelük a későbbiekben érezhető demográfiai veszteséget okozott a magyar közösségnek – emelte ki Murádin...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Benedek Zsolt, a Marosvásárhelyi Református Kollégium igazgatója

2023 az első év, amikor minden szintet átfogva kezdődik az oktatás, nevelés a Marosvásárhelyi Református Kollégiumban. Erről a jó hírről számolt be Benedek Zsolt iskolaigazgató évkezdeti beszélgetésünk bevezetőjeként. Majd a végzősökre utalva annak a reményének is hangot adott, hogy idéntől visszatérnek a 95-96 százalékos sikerességi mutatóhoz az érettségi vizsgán [...] Maros megyében az egyetlen iskola vagyunk, ahol akkreditált magyar tannyelvű egészségügyi asszisztensképzés folyik. Vonzó a diákok számára, mert az orvosi egyetemen és a kórházakban dolgozó szakorvosok tanítanak. [...] A kisebb gyermekekben, akiknek nagy az igazságérzete, és látják, hogy az osztálytársuk könnyebben kap jó jegyet, van ellenérzés, de azért befogadják a közösségbe [...] a hátrányosabb helyzetűeket...” Forrás: E-nepujasg.ro: [teljes cikk >](#)

Salamon Ferenc könyvének bemutatója

Népes közönség előtt mutatták be múlt szerdán a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár Gábor Áron-termében Salamon Ferenc tanár El van bűtülve című háromszéki szólás- és kifejezés gyűjteményének harmadik, bővített és javított kiadását a T3 Kiadó gondozásában. A szerző beszélgetőtársa Tuli Ilona, a T3 Kiadó szerkesztője volt. [...] Szonda Szabolcs könyvtár-igazgató üdvözölte az egybegyűlteket, majd kiemelte, nehéz elcsípni egy működő nyelvállapotot, és az állandó szókapcsolatok között keresgélni, feltérképezni a háromszéki szólásokat, kifejezéseket, de pontosan ezt tette a bemutatott munka, az El van bűtülve című könyv szerzője...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Bookfest is meg tudja tölteni érdeklődőkkel a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokát

A Bookfest is meg tudja tölteni érdeklődőkkel a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokát. Még nem annyira zsúfoltan, mint ahogy a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár szokta, de a jelek szerint a román könyvszakma e nagy seregszemléje is arrafelé tart. Könyvből semmivel sem volt kevesebb, igazán gazdag kínálattal jelentkeztek a kiadók, A magyar kiadók nem tülekedtek a standsorok közé, [...] de a legnépszerűbb mai román írók, költők, kritikusok is megtisztelték jelenlétükkel, szereplésükkel a vásárhelyi közönséget...” Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Alapító főszerkesztőjét, a 85 éves Szilágyi István íróit köszönti a Helikon irodalmi folyóirat

A 85 éves Szilágyi István író, a Helikon alapító főszerkesztőjét köszönti októberi első lapszámában a Kolozsváron megjelenő irodalmi folyóirat – közölte a szerkesztőség. A Helikon folyóirat tematikus összeállításában egy 2016 júniusában Szilágyi Istvánnal készült beszélgetés rövidített változata olvasható, valamint Karácsonyi Zsolt, Antal Balázs és Egyed Emese, az MTA külső köztestületének tagjának és Márkus Béla esszéi, tanulmányai az ünnepeltről. [...] Jégtáblák, kontinensek címmel Balázs Imre József, szintén az MTA külső köztestületének tagja közöl kritikát Szilágyi István Távolodó jégtáblákon című, 2023-ban az MMA Kiadónál megjelent könyvéről...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar napok másodszor is Nagysármáson

Rendkívül gazdag és változatos műsorral tartottak – immár másodsorra – magyar napokat a mezőségi Nagysármáson. Az ünnepi istentiszteletet, amelyen az aradi vértanúkról emlékeztek meg, koszorúzás követte a templom előtti kopjafánál. [...] A település könyvtárában Murányi Sándor Olivér író mutatta be két kötetét. A könyvek bemutatóját érdekes beszélgetés követte...” Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Körvonalaiban a 29. marosvásárhelyi nemzetközi könyvünnep

Egy hónap és pár nap múlva újra irodalmi élmények, neves szerzőkkel – és műveik révén önmagunkkal – való találkozások szigetévé válik a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház épülete. A november 16–29. között zajló nemzetközi könyvünnepet az október 11-i, szerda délelőtti sajtótájékoztatón körvonalazták a szervezők a színház előcsarnokában...” Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Földrengés rázta meg hétfőn este Kelet-Szlovákiát

A földrengés erőssége, amely hétfőn este Kelet-Szlovákiát érte 4,9 lokális magnitúdójúra tehető. A rengés epicentruma Gyapár (Varannói járás) község határában 17,8 km mélységben volt – közölte a belügyminisztérium a Szlovák Tudományos Akadémia (SAV) szeizmológiai osztályára hivatkozva. [...] Jánosvölgye és Alsóvirányos templomát is le kell bontani a Homonnai járásban, mert súlyosan megrongálódtak a hétfői földrengésben. [...] A hétfői földrengés, melyhez hasonlólt Szlovákiában utoljára 90 évvel ezelőtt tapasztaltak, leginkább a felső-zempléni falu körülötte település lakóit érintette, [...] Ugyanakkor veszélyben volt több fontos ipari létesítmény is a régió távolabb eső területein...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Podcastsorozat: 30 éve Szlovákiában - Oktatás

30 éves az önálló Szlovákia, mi, szlovákiai magyarok 30 éve élünk ebben az országban. [...] Az epizódból kiderül, mit értünk kisebbségi oktatás alatt, mi történt a kisebbségi oktatás terén az elmúlt 30 évben Szlovákiában, milyen kihívásokkal néz szembe az anyanyelvi oktatás, milyen reformok, irányvonalak jellemzik, s hol tart ma, 2023-ban. A műsorvezető Kuklis Katalin, szakemberekkel beszélgetett...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Kopócs Tibor tárlata és kötetbemutató a Reviczky Házban

Könyvbemutatóval egybekötött tárlatnyitót tartottak október 10-én a lévai Reviczky Házban. Kopócs Tibor képzőművész az alkotásain és a köteten kívül a művészet világába, az alkotás technikai fortélyaiába is bevezette a közönséget. A keddi késő délutáni programon Ševeček Judit, a Reviczky Társulás titkára igyekezett Kopócs Tibor gazdag életpályáját összegezni. [...] Grafikai portréin a felvidéki magyar kultúra és tudomány jeles személyiségeit örökítette meg...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A nép ellensége – egy monodráma Pozsonyban

Az érintetteket megfélemlítették, a legközelebbi családtagok se tudtak sok mindent róla, legfeljebb hozzátartozójuk egy-egy elejtett mondatából következtettek arra, milyen szörnyűségeket élhetett át. Mert, aki a Gulágon volt, az biztosan elkövetett valamit, ezt verte belénk a szocialista rendszer. Egy ilyen koholt vádak alapján tizenhat évesen Gulágra került fiatal lány történetéről szól „A nép ellensége” című monodráma, amely egy gulágtúlélő szenvedéseit tárja elénk. A monodrámát a XXXVII. Városi Kulturális Napok keretében a Csemadok Pozsonyligetfalui Alapszervezete és a Pozsonyi Casino közös szervezésében a Liszt Intézetben a pozsonyi közönség is megtekinthette egy rendhagyó történelemóra formájában...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Szlovák nyelvű fordításkötet jelent meg Kassák Lajos verseiből

Merva Attila 2010-től foglalkozik műfordítással. Elsősorban kortárs szlovák költők verseit fordítja magyar nyelvre, illetve Kassák Lajos műveit szlovákra. Idén tavasszal jelent meg Ja som Lajos Kassák című válogatáskötete a Bázis-könyvek sorozatának 32-ik darabjaként. Doktori fokozattal rendelkezik irodalomtörténetből, civil foglalkozását tekintve mégis pénzügyőr százados. Merva Attilával Jakubecz László beszélgetett a Nappaliban...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

A magyar néptánc kutatás meghatározó alakját mutatja be az Ifjú Szivek új műsora

Martin György, a magyar néptánc kutatás máig legmeghatározóbb alakját és munkáját mutatja be az Ifjú Szivek Táncszínház új előadása. A műsor a budapesti etnokoreológus Csehszlovákia területén végzett gyűjtéseit és kutatásait dolgozza fel, egy trilógia első része lesz. A társulat szerdán kététhes országos turnéra indult...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Csütörtökön nyílik a Grendel '75 kiállítás

A Felvidéki Magyar Szépművészeti Egyesület képző- és iparművészeti pályázatot hirdetett meg Grendel Lajos (1948–2018) Kossuth-díjas író, publicista, az MMA rendes tagja, a szlovákiai magyar irodalom egyik legjelentősebb képviselője születésének 75. évfordulójára emlékezve. A pályázó művészekből elsősorban a Grendel Lajos regényeiben megjelenő nemzedéki, nemzetiségi sors- és léproblémákat feldolgozó, a korra jellemző, Közép-Európát átszövő abszurdításokat bemutató témájú alkotásokat, valamint Grendel portrékat vártak. [...] A pályázati felhívásra határon túli magyar – felvidéki, vajdasági, erdélyi –, valamint romániai és a diaszpórában élő cseh alkotók is küldtek be pályamunkákat. A zsűri döntése nyomán 58 alkotótól 82 mű kerül bemutatásra...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Beterjesztették a parlament elé az egyetemisták mozgósításának tervét

A Legfelső Tanácshoz benyújtott törvénytervez elfogadása esetén megszűnne a 30 év feletti, második felsőfokú végzettséget szerző hadköteles férfiak mozgósítás alóli felmentése – írja a fakty.com.ua hírportál. [...] A javaslat szerint a doktori (PhD) képzésben résztvevő hallgatókra nem vonatkozna a korhatárra vonatkozó törvényi előírás...” Forrás: Kiszto.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Lelki egészség napja a Rákóczi-főiskolán

A Kárpátaljai Magyar Mentálhigiénés Társaság és a Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatás- és Intézményvezetés Tanszék közös szervezésében hatodik alkalommal került megrendezésre október 10-én a Lelki Egészség Napja. A Károli Gáspár Református Egyetem szakmai irányításával 2015-ben a Rákóczi-főiskolán mentálhigiénés szakember képzés vette kezdetét. [...] A legfontosabb az, hogy ebben a küzdelmes nehéz időszakban megmutassuk a halhatóinknak, hogy milyen módszerek vannak arra, hogy le tudják küzdeni a lelki nehézségeket emelte ki Berghauer-Olasz Emőke a társaság elnöke, a Rákóczi-főiskola docense, az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

A 79 évvel ezelőtti bombázás áldozataira emlékeztek Beregszászban

1944. október 9-én 27 szovjet bombázó hatolt be Beregszász légtérébe a vasútállomás lebombázása céljával. A támadás áldozatainak a száma megközelítette a 250-et. Rájuk emlékeztek a város köztemetőjének honvéd parcellájában, majd a vasútállomás falán elhelyezett emléktáblánál. [...] Csatáry György, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem- és Társadalomtudományi Tanszékének vezetője, az MTA külső köztestületének tagja történelmi emlékeztetőt tartott...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Konfirmandus csendesnap Nagyberegen

Ötszáz fiatal részvételével tartottak konfirmandus csendes napot a nagyberegi református templomban. Zömében a Beregi Református Egyházmegyéből érkeztek a 14-18 éves fiatalok, de Ung megyéből is jöttek szép számmal. [...] Zán Fábián Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház (KRE) püspöke előadását, a 100 éves a Kárpátaljai Református Egyházkerület címmel tartotta. De a jövőről is szó esett, erről Menyhárt István lelkész „Mert üdvösségünk reménységre szól” címmel tartott előadást...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Magyar állami kitüntetések adtak át Beregszászban

Magyarországi állami kitüntetések adtak át október 11-én Beregszászban a Perényi Kultúrkúriában. A magyar állam elismerését vette át Dobsa Aranka, Egressy Miklós, Gerevich János, Makuk János és Sepa János...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Ünnepeljük együtt a kárpátaljai magyar felsőoktatás 30. évfordulóját!

1993. október 18-án született az önálló kárpátaljai magyar felsőoktatás létrehozására tett első törekvés, amelynek eredményeként ma is sikeresen végzi munkáját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. [...] Az önálló kárpátaljai magyar felsőoktatás megalakulásának 30. évfordulója alkalmából a Rákóczi-főiskola és az égisze alatt működő Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont 2023. október 18-án tisztelettel hívja és várja mindazokat, akik elsőként szereztek diplomát a speciális képzés keretében, valamint minden egykori és jelenlegi oktatót a jubiláló hibrid (jelenléti és online) eseményre...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)